

Förslag till ändringar i kontraktsindelningen

A. Inledning.....	2
1. Uppdraget	2
2. Förslaget i sammanfattning	2
3. Delfrågor	2
B. De nuvarande kontrakten	4
1. Historik	4
2. Utredningsarbetet på 2000-talet	5
C. Kontraktsprosten.....	7
D. Namn på kontrakten	9
E. Förslag till kontraktsindelning med motivering.....	10
1. Östra Kronobergs kontrakt	10
2. Västra Kronobergs kontrakt	11
3. Tvetå kontrakt	12
4. Vista kontrakt	13
5. Östbo-Västbo kontrakt	13
6. Njudungs kontrakt	15
7. Kalmar-Ölands kontrakt.....	16
8. Stranda-Möre kontrakt	17
F. Förslag till beslut om kontraktsindelning.....	18
G. Reglering, tidsplanering och remissförfarande	19
1. Kyrkorättslig reglering och tidsplan.....	19
2. Förslag till beslut om remissförfarande.....	20

A. Inledning

1. Uppdraget

Ny kontraktsindelning har utretts sedan 2007. 2008 lades ett förslag om ny indelning, i sju kontrakt. En stor remissomgång genomfördes och därefter gjordes ny utredning med alternativa förslag om att stiftet skall delas in i fyra, sex eller sju kontrakt; också kontraktsprostens funktion utreddes. I väntan på beslut har ett antal kontrakt haft gemensamma kontraktsprostar, så att stiftet i praktiken idag har sju kontraktsgemenskaper. Stiftsstyrelsen beslöt 16 oktober 2008 att en ny kontraktsindelning, med inriktning på högst sex kontrakt, skulle utredas att gälla från 1 januari 2011. Stiftsstyrelsen upphävde detta beslut 19 oktober 2010, och beslöt 30 november att uppdra åt stiftskansliet ta fram förslag till framtida kontraktsindelning som kan gälla från 2012. Bakom detta förslag låg övervägandena vad som nu behövdes var att göra de kontraktsförändringar som nödvändiggörs av strukturförändringarna 2014, och de som har visat sig fungera väl i den tillfälligt fungerande prostorganisationen. Fortsättningsvis skulle löpande vissa kontraktsförändringar kunna genomföras med anledning av de förändringar som ännu (januari 2011) inte kan överblickas.

Utredningen har skett efter samråd med biskopen och dess innehåll har diskuterats i prostmötet.

2. Förslaget i sammanfattning

Med denna bakgrund föreslås här att stiftet från 1 januari 2012 delas in i åtta kontrakt: två i Kronobergs län, två i Kalmar län och fyra i Jönköpings län. Förändringen genomförs inte som en omläggning av kontraktsprostens arbetssätt och en från grunden ny kontraktsorganisation (så som de tidigare förslagen gestaltats), utan så att de nu bestående kontrakten i några fall läggs samman eller omfördelas, och i några fall består oförändrade.

I **Kronobergs** län läggs Kinnevalds kontrakt, Konga kontrakt och Vidinge kontrakt samman till *Östra Kronobergs kontrakt*. Allbo kontrakt och Sunnerbo kontrakt läggs samman till *Västra Kronobergs kontrakt*.

I **Jönköpings** län består nuvarande *Tveta kontrakt* och *Vista kontrakt* oförändrade.

Östra Njudungs kontrakt och Västra Njudungs kontrakt läggs samman till *Njudungs kontrakt*. Östbo kontrakt och Västbo kontrakt läggs samman till *Östbo-Västbo kontrakt*.

I **Kalmar** län läggs Norra Möre kontrakt och Ölands kontrakt samt Torsås pastorat och Söderåkra pastorat (i Södra Möre kontrakt) samman till *Kalmar-Ölands kontrakt*.

Stranda och Handbörds kontrakt och Södra Möre kontrakt (med nämnda undantag) läggs samman till *Stranda-Möre kontrakt*.

Förslaget innebär bl.a. att i Vista kontrakt frågan om Nässjös och Barkeryd-Forsers kontraktstillhörighet får vänta tills pastoratsfrågan utretts. Kontraktstillhörigheten i Västbo kontrakt för Färgaryd-Femsjö och Långaryds pastorat kan förändras inom de närmaste åren genom ett beslut om ändrad stiftstillhörighet.

3. Delfrågor

Utredningarna 2007-2009 sågs som genomgripande förändringar av hela kontraktsorganisationen. En rad med överväganden gjordes om kontraktens och kontraktsprostens roll. De hänger samman med varandra och bör benämnas även nu:

1. Kontraktets uppgift, dvs. frågor om avvägningen mellan tillsyn, främjande, gemensam verksamhet, något som i praktiken går att beskriva som ...
2. Kontraktsprestens uppgift, definierad i prostinstruktionen, som i sin tur får konsekvenser för ...
3. Kontraktsprestens tjänsteform, vilken är beroende bl.a. av prestens relation till stiftskansliet, och ...
4. Kontraktets storlek, som förutsätter tankar om hur storleken beräknas (antal tillhöriga?, antal församlingar?, antal präster/diakoner?, antal anställda?) och frågan om alla kontrakt måste vara jämnstora och har samma uppgifter, liksom ...
5. Kontraktets geografiska och kyrkliga samhörighet, vilket i sin tur och slutligen kan leda till resonemang om ...
6. Varje enskilt kontrakts omfattning och utformning.

Under den skiftande resa som ärendet har haft har alla behandlats i de utredningar som skett, men oftast med de skilda begränsningar som legat i det då aktuella uppdraget.

Det föreliggande förslaget skall inte ses som en grundläggande organisationsförändring utan som ett led i en löpande anpassning av kontraktorganisationen till den just för tillfället rådande situationen. Utredningarna 2007-2009 gav emellertid nyttiga erfarenheter som under hand vägs in i det föreliggande förslaget. De finns som bakgrund i de överväganden som görs nedan.

B. De nuvarande kontrakten

1. Historik

Växjö stifts kontraktsindelning går tillbaka på den medeltida indelningen i härad.

* I Kronobergs län fanns ursprungligen sex kontrakt: Kinnevald, Norrvidinge (som förenades med Kinnevald 1936, fram t.o.m. 1994 hette kontraktet Kinnevald-Norrvidinge), Allbo, Konga, Uppvidinge – dessa fem härad är Varend, det tidigmedeltida Växjö stift – samt Sunnerbo.

* I Jönköpings län fanns – och finns – Tveta, Vista, Östbo, Västbo, Östra Njudung och Västra Njudung (de båda senare en period benämnda Östra resp. Västra Härad's kontrakt).

* I Kalmar län (fram till 1915 Kalmar stift) fanns på fastlandet fyra kontrakt: Norra resp. Södra Möre, Stranda och Handbörd. På Öland var kontraktsindelningen mycket varierande. Under medeltiden var ön först ett och sedan två kontrakt, 1718 delades Södra kontraktet i ett Östra och ett Västra kontraktet. 1844-1961 var ön uppdelad i Ölands norra kontrakt, Ölands medelkontrakt och Ölands södra kontrakt.

Vid 1962 års pastoratsreglering lades Stranda och Handbörd samman till ett kontrakt, och Ölands medelkontrakt upphörde. Västbo delades i Norra och Södra Västbo (det senare utvidgades med Lidhults pastorat från Sunnerbo), en ordning som bestod till 1994. Dessutom medförde regleringen 1962, liksom några strukturförändringar att enstaka församlingar flyttades mellan olika kontrakt. Fr.a. utvidgades 1962 det tidigare mycket lilla Vista kontrakt med bl.a. Huskvarna och Nässjö. Hälleberga, Algutsboda och Långasjö, som kommunalt förts till Nybro resp. Emmaboda kommuner och Kalmar län, har i etapper förts över till Södra Möre kontrakt. 1995 gjordes en stor pastoratsreglering i nordöstra Kronobergs län, som också medförde att Uppvidinge förenades med stora delar av det gamla Norrvidinge; det nya kontraktet fick namnet Vidinge kontrakt. Kinnevalds kontrakt blev då identiskt med Växjö kyrkliga samfällighet, med dess fem pastorat. 2007 lades de två ölandskontrakten samman till Ölands kontrakt.

Den gällande kontraktsindelningen innebär sålunda att stiftet idag har följande 15 kontrakt: Kinnevald, Allbo, Sunnerbo, Konga och Vidinge
Tveta, Vista, Östbo, Västbo, Östra Njudung, Västra Njudung.
Norra Möre, Södra Möre, Stranda och Handbörd, Öland.

Fram till 1999 var stora delar av kontraktets och prostens uppgifter inte reglerade annat än genom sedvana. Kontraktsprosten hade både tillsyns- och främjandeuppgifter. Den formella grunden för prostens roll var förmanskapet för prästerna, som då var stiftsanställda. I den frivilliga synodalorganisationen hade under 1900-talet vuxit fram en organisation med kontraktsstämmor och ombud för olika församlingens gemensamma verksamheter, och kontraktsprosten var initiativtagare till och ledare för en rad gemensamma aktiviteter i kontraktet. Dessa såg olika ut i olika kontrakt.

Kontraktsprosten hade under 1980- och 90-talen ofta till sin hjälp en kontraktsadjunkt (en stiftstjänst), som emellertid ofta fick specialinriktade uppgifter (tidigare ofta skolfrågor) i kontraktet, förutom springvikarie. Tjänsteformen visade sig inte vara enkel – man var stiftsanställd, men hade långt till stiftet – och tjänsterna var ofta svårbesatta. Fördelen var att stiftet hade flexibla resurser för lokal verksamhet. De inrättade tjänsterna avvecklades emellertid på 2000-talet.

2. Utredningsarbetet på 2000-talet

Från 2000 förändrades prästanställningarna och kyrkoordningen nämnde enbart kontraktsprostens roll i tillsynsfunktionen. Denna fick dessutom annan karaktär genom att stiftets tillsyn blev bredare eftersom att den i stor utsträckning kanaliserades genom församlingsinstruktionen. Samtidigt blev det lokala ansvarstagandet tydligare både genom en förstärkt förtroendevaldaorganisation och så småningom genom att kyrkoherden fick allt tydligare ansvar. Vidare sker idag sammanläggningar av pastorat till enheter ofta så stora som kommunerna, en utveckling som förefaller ligga i linje med det principiella strukturarbete som sker på nationell nivå. Eftersom ett kontrakt skall omfatta flera pastorat ledde detta automatiskt till att antalet kontrakt måste minskas.

Dessa förändringar, och en nära anknytning till kyrkoordningens formuleringar om kontraktsprostens uppgift, präglade de utredningar om stiftets kontraktsindelning som skedde 2007-2009. Kontraktsprosten skulle främst vara den lokale aktören i stiftets tillsyn, vara delaktig arbetet med församlingsinstruktioner och stiftets kontinuerliga församlingsdialog. Detta diskuteras närmare under avd. C. Nedan.

De olika förslag till ny kontraktsindelning som blev följd av detta sätt att tänka baserades på beräkningar av antalet församlingar och pastorat (hur många samtal inom församlingsdialogen som en prost kunde beräknas ha per år) och av antalet präster och diakoner (domkapitlets direkta tillsyn över ämbetsinnehavare). Man räknade inte med att prosten skulle ha några uppgifter som ledare för en gemensam verksamhet på kontraktsnivå, annat än de konvent som kyrkoordningen talar om. Den kontraktsverksamhet i övrigt som förekom skulle ske genom att församlingar och pastorat kom överens om lämpliga samverkansformer ("samarbetsråd"). Där man hade kvar synodalorganisationens kontraktsorganisation, utvecklades denna.

Med denna bakgrund föreslogs en ny kontraktsindelning i sju kontrakt i st f de femton som fanns (stiftsstyrelsens beslut 26 februari 2008). Förslaget gick ut på remiss till alla berörda. Remissammanställningen (stiftsstyrelsen 2 sept 2008) visade först och främst att förslaget sätt att entydigt se kontrakten som tillsynsenheter inte hade fått fäste i församlingarna, vidare att det är svårt att förena prostuppdraget med kyrkoherderollen – det är en stor arbetsbörda. En del remissinstanser var bl.a. detta skäl principiellt mot storkontrakt. I några fall avvisade man kraftfullt förslagen till sammansättning av de nya kontrakten – man menade att de måste vara naturliga samverkansenheter. Några remissinstanser drog konsekvensen av att kontraktsprosten enbart skulle syssla med tillsyn, och förordade en indelning i 4, eller rent av 3, kontrakt. Remissammanställningen pekade på en indelning i bara sex eller rent av fyra kontrakt i stiftet – något som skulle genomgripande förändra kontraktsprostens roll och tjänstefunktion.

Förslaget ledde till att stiftsstyrelsen (16 oktober 2008) beslöt att ytterligare utreda frågan om kontraktsindelning och om kontraktsprostens tjänst. En ny indelning skulle fastställas att kunna gälla från och med 2011. Diskussionen kring en utredning om kontraktsprostens tjänstprofil (stiftsstyrelsen 3 november 2009), en diskussion som också fördes i prostmötet, kom till stor del att gälla huruvida prosten – som i de planerade stora kontrakten skulle få omfattande uppgifter – skulle vara stiftsanställd med viss församlingstjänst eller om prosten skulle som nu vara en församlingspräst med bisyssla/motsv.

Stiftsstyrelsen upphävde 19 oktober 2010 sitt beslut att en ny indelning skulle gälla från 2011. I stället fick kansliet det uppdrag som nämns inledningsvis.

I väntan på förändringen hade biskop Sven Thidevall gjort tillfälliga lösningar, som fortfarande gäller. Flera kontrakt fick gemensam kontraktsprost, eller de två kontraktsprostarna fick gemensamt ansvar för ett område som består av två kontrakt. Modellen för detta var att sedan flera år har Östra och Västra Njudung haft gemensam kontraktsprost, liksom de båda Ölandskontrakten.

Kinnevald, Konga och Vidinge fick nu en gemensam kontraktsprost, liksom Allbo och Sunnerbo. I Tvetå och Vista har prostuppgifterna delats mellan de båda kontraktsprostarna, liksom i inledningsskedet i Östbo och Västbo – idag har de en gemensam kontraktsprost. På liknande sätt delades kontraktsprostuppdraget i Norra Möre och Öland, men idag har man bara en prost. Stranda-Handbörd och Södra Möre har också en gemensam kontraktsprost. I praktiken innebar förfarandet att några av de kontraktssammanläggningar som föreslogs i de då föreliggande utredningarna föregreps.

En informell rundfråga har visat att flera av de konstellationer som nu har en gemensam prost får sägas kunna fungera tillfredsställande. Farhågorna uttalade i remissomgången 2008 har delvis inte infriats. Fr.a. torde den snabba utvecklingen mot större pastorat ha gjort det naturligt att man på fler håll idag har förståelse för behovet av större kontrakt än bara för några år sedan – samtidigt som kontraktens uppgifter av samma anledning förändras.

Man har i sammanhanget också konstaterat att tillsynsuppgiften förutsätter ett arbete med främjandeuppgiften. Kontraktskonventen har utvecklats till mer envägskommunikation – här har behövts en förändring. Det finns fortfarande en förväntan att kontraktsorganisationen med kontraktsprosten som naturlig ledare skall kunna ta initiativ och vara formen för samverkan (fr.a. i främjandefrågor) mellan pastorat och församlingar. I framtiden kommer antagligen det behovet att kvarstå – men att se annorlunda ut, eftersom de allt större pastoraten (under ledning av en kyrkoherde med en förändrad roll) kan komma att överta en del av detta ansvar.

Det begränsade uppdrag som föreliggande utredning har kan förstås så att man skall föreslå de förändringar som är givna utifrån de pågående strukturförändringar som tydligt avtecknar sig. Eftersom strukturarbetet är olika långt gånget i olika delar av stiftet innebär detta att de förändringar som föreslås varierar från kontrakt till kontrakt.

Kontrakten har i Växjö stift haft en stor betydelse för församlingslivet och kontraktsarbetet har på många håll haft en betydande omfattning under hela 1900-talet. Eftersom kontraktet rimligen har en annan betydelse för småförsamlingar i ett litet pastorat än vad det har för församlingarna i ett stort pastorat med en stor samfällighets resurser, är det inte orimligt att den indelning som föreslås innebär att kontrakten får olika karaktär i olika delar av stiftet.

C. Kontraktsprosten

För varje kontrakt skall finna en kontraktsprost (KO 6:3), som utses av biskopen efter hörande av kontraktets präster (KO 8:40) – biskopen är naturligtvis fri att höra även andra, t.ex. diakonerna. Det är inte ett val i egentlig mening, och biskopen utser prosten oberoende av detta. I stiftet har kontraktsprostarna förordnats för en period om fem år.

Kyrkoordningen tydliggör på så sätt att kontraktsprosten i första hand är biskopens förtroendemän, och detta tydliggörs ytterligare i KO 8:6, där det står att kontraktsprosten skall biträda biskopen i ledning och tillsyn, vid visitationer i församlingarna, samt genomföra egna visitationer på biskopens uppdrag. Man kan säga att kontraktsprosten entydigt hör till ämbetssidan inom den gemensamma ansvarslinjen. En rad andra uppgifter anges på olika platser i kyrkoordningen: valförrättare, vissa invigningsakter, kontraktskonvent, yttrande om t.ex. indelningsändringar. Sedvanemässigt uppdrar biskopen ofta kyrkliga och representativa förrättningar till kontraktsprosten, som då framträder som stiftets representant. I den återkommande församlingsdialog som Växjö stift dragit igång har kontraktsprosten fått en arbetskrävande uppgift, och kontraktsprosten är ofta verksam i tillsynsärenden, t.ex. i de tillsynsteam som finns i stiftsarbetet. Kommentaren till KO 8:6 tydliggör emellertid att kontraktsprosten inte deltar i domkapitlets rent dömande uppgift.

Till detta kommer de uppgifter av främjandetyp som kontraktsprosten traditionellt har, där prosten som prost kan ge legitimitet och ledning åt församlingens gemensamma verksamheter, och har auktoritet att ta upp nya frågor och skapa plattformar för gemensamt handlande. Naturligtvis är detta avhängigt av person. Svårigheterna har visat sig att skapa legitimitet åt församlingens gemensamma initiativ när inte kontraktsprosten 2007-2009 sett sig bemyndigad att hantera sådana frågor.

En viktig del av kontraktsprostens uppgift, både för prosten själv och för stift och biskop, är deltagandet i prostmötena. De innebär dels att prosten får perspektiv på och inspiration för sin uppgift, dels att stifts och biskop får en konkret och samlad bild av situationen i stiftet – och att biskop och kontraktsprostar får möjlighet att samråda om skeenden och åtgärder. I sammanhanget har man dessutom hävdade att prostmötet, för att kunna fungera som ett dynamiskt och strategiskt organ, inte får ha alltför få deltagare – det bör alltså inte vara alltför få kontrakt.

Kontraktsprostens uppgifter regleras i stiftet i en kontraktsprostinstruktion som fastställs av biskopen, efter hörande av kontraktsprostarna, domkapitlet och stiftsstyrelsen. Gällande instruktion fastställdes den 4 september 2008.

I den omfattande diskussionen om kontrakt och kontraktsprost 2008-2009 fokuserades ett antal faktorer, avhängiga av de ”delfrågor” som nämns under A3 ovan:

- * Uppgifter (tillsyn, främjande)
- * Arbetsbörda (hur många församlingar, präster, diakoner?)
- * Anställningsform (församlingspräst med bisyssla, stiftspräst med församlingsanknytning) och ekonomisk ersättning.

Frågorna om kontraktsprostens arbetsuppgifter och ansvar diskuterades under 2007-2009 med fokusering på enbart tillsynssidan. Idag står det klart att det fortfarande finns ett tydligt behov av de icke reglerade uppgifter som beskrivits som främjandeuppgifter. Detta kommer rimligen inte att vålla några problem – annat än att prosten måste kunna avgränsa sina åtaganden.

Schablonmässigt har man räknat med att kontraktsprostarna i den tidigare organisationen lade 20% tjänst – varav en del låg utanför ett normalt veckoarbetschema – på prostuppgiften. I synnerhet de pastorat där kontraktsprosten hade sin grundtjänst pekade på att prostuppgiften ofta var större än så och tog tid från församlingsarbetet/kyrkoherdeuppgifterna. En utredning om kontraktsprostens tjänsteprofil (PM 4 dec 2009) gjorde en beräkning på de uppgifter som då tänktes ligga på kontraktsprosten. De omfattande uppgifterna sågs då vara församlingsdialogen, kyrkoherdesamtal, viss formell tillsyn (typ arkiv), tillsynsteam, gudstjänster och representation, allt detta under 100 dagar/år. Detta baserades på de uppgifter som då tänktes ingå i uppdraget och med de stora kontrakt som då planerades; i dagens läge är siffran i överkant.

Normalt har kontraktsprosten varit en församlingspräst, nästan alltid en kyrkoherde, som fått ett arvode i storleksordningen 2000 – 4000 kronor i månaden. Resp. församling har fått viss ersättning för lokaler och administration – man har dessutom administrerat arvodet. När kontraktsadjunkturen försvann fick kontraktsprostarna möjlighet att vid prostuppdrag ta ut ersättning för vikarier, liksom för annat biträde. Detta har man utnyttjat i mycket varierande omfattning.

När beräkningarna av arbetsinsats etc. applicerades på de mycket stora kontrakt och det omfattande tillsynsarbete som man då förutsåg, kom diskussionen att handla om kontraktsprostsysslans skulle tänkas som en bisyssla för en församlingspräst eller om det skulle vara en heltidssysselsättning. Det kan inte anses rimligt att en kyrkoherde har andra uppgifter som gör att tiden för kyrkoherdetjänsten blir mindre än 75%. När utredningen föreslog alternativa stora kontrakt innebar det att prostsysslan skulle bli uppåt en heltidssysselsättning, som då utformades som en stiftstjänst. Detta är inte aktuellt i de föreliggande förslagen.

Frågorna om arbetsbörda och anställningsform får en annan dignitet i detta nya läge där kontraktsorganisationen bara förändras delvis. I och med att den faktiskt fungerande prostorganisationen i förslaget nedan också görs till formell kontraktsorganisation, kan man påstå att det som nu fungerar också kommer att kunna vara en hållbar väg, åtminstone för en tid. Förslaget innebär inte den principiella nyorientering som de tidigare förslagen, utan är en långsam anpassning efter nya förhållanden – och lämnar också öppet för att man i små steg också fortsättningsvis avpassar kontraktsorganisationen efter de behov som uppstår.

D. Namn på kontrakten

Kyrkoordningen 37:56 säger bara att ett kontraktsnamn skall ha geografisk anknytning.

I stiftsstyrelsens arbetsutskott diskuterades 13 januari 2009 frågan om principer för kontraktsnamn; underlag var en upprättad PM 2b. Där konstaterades att kontraktens namn går tillbaka på de medeltida häradsnamnen, men Lantmäteriet hade uttalat att om dagens kontrakt inte sammanföll med de ursprungliga häraderna, borde man välja andra namn. Lantmäteriet har också hävdat att väderstrecksbeteckningar bör vara parvis ställda, dvs. har man ett kontrakt "Östra Varend" bör det också finnas ett kontrakt "Västra Varend". Som alternativ till häradsnamnen nämndes namnet på den i kontraktet dominerande staden.

I PM 2b fanns följande fyra principer:

1. I första hand ett eller ett tvåledat historiskt härads- eller folklandsnamn, det som närmast täcker det aktuella området – om nödvändigt med en väderstrecksavgränsning.
2. Ett tvåledat namn konstrueras därvid med bindestreck.
3. Tvåledade namn har det kortaste ledet först, i tveksamma fall den största ingående delens namn.
4. Kan inte härads- eller folklandsnamn användas, konstrueras namnet på annat lämpligt sätt.

Man kan diskutera om de gamla kontraktsnamnen över huvud taget skall behållas. Ett namn som tidigare inte funnits ger möjlighet att tänka i nya banor. Namnförslagen Östra resp. Västra Kronoberg – som även har andra skäl för sig – är exempel på sådana namn.

Ett annat sätt att skapa nya namnseder är att ge kontrakt namn efter den dominerande staden, ett namn som ju numera inte bara betecknar staden utan hela kommunen, hela området. Det måste anses vara en vinst att namnet inte knyter kontraktet till en centralort, där omlandet tydligt ses som sekundärt. Där det varit möjligt är grundförslaget således namn som använder de historiska häradsnamnen.

Allmänt kan vidare sägas att i "fasta ordförbindelser" saknas genitiv-s i namn som slutar på vokal (Kronobergs län, men Växjö stad), liksom av historiska skäl i några andra namn (Kalmar stift, men Lunds stift). I flerledade namn finns genitivformen bara i sista ledet (Skärstad-Ölmstads församling).

Med den indelning som här föreslås är nog namnfrågan den mest komplicerade, och erfarenhetsmässigt väcker den också flest reaktioner – även om kontraktsnamnen inte används i någon större utsträckning. Grundförslaget utgår från häradsnamnen i den utsträckning detta är möjligt. För flera av de föreslagna kontrakten går det inte att hitta ett bra namnförslag. Det går definitivt inte att tillämpa några raka principer, utan man får – som synes nedan – råda efter läglighet.

E. Förslag till kontraktsindelning med motivering

I motiveringarna nedan förutsätts att de nämnda strukturförändringarna genomförs på det sätt som de nu förefaller vara på väg mot – det formuleras inte varje gång ”under förutsättning att stiftsstyrelsen så beslutar” etc. För varje pastorat anges antal ingående församlingar och antal ämbetsbärare i resp. pastorat. Siffran på antalet prästtjänster baseras på inrättade prästtjänster (oklarheter kan gälla faktiska tjänster i relation till av stiftsstyrelsen beslutat minimiantal i pastoratet). Diakontjänster inrättas av resp. samfällighet; siffran baseras i huvudsak på årets Matrikel för Svenska kyrkan.

För varje föreslaget kontrakt anges också de alternativ som funnits i de tidigare utredningarna, både vad gäller indelning och namn på kontraktet.

1. Östra Kronobergs kontrakt

Kontraktet bildas genom sammanläggning av nuvarande Kinnevalds, Konga och Vidinge kontrakt. Det skulle täcka Växjö, Tingsryds, Lessebo och Uppvidinge kommuner. Anledning till sammanläggningen är de omfattande pastoratsregleringar som skett 2010 och rimligen kommer att ske 2014.

Kontraktet består av 4 pastorat med 25 församlingar, och har uppskattningsvis 45 prästtjänster och 16 diakoner.

Kinnevalds kontrakt är identiskt med nuv. Växjö kyrkliga samfällighet. Idag 5 pastorat (*Växjö domkyrkoförsamling mfl, Skogslyckans, Växjö Maria, Teleborgs, Öjaby* pastorat) med 13 församlingar, 25 prästtjänster (dvs. över det av stiftsstyrelsen beslutade minimiantalet), 13 diakoner. Alla ligger i Växjö kommun. 2014 är Växjös fem pastorat samlade i ett *Växjö pastorat* vari ingår också *Östra Torsås* pastorat (nu i Konga), *Söraby* och *Sjösås* pastorat (nu i Vidinge). Detta pastorat kommer enligt förslaget att ha 10 församlingar, förmodligen över 30 prästtjänster och täcka hela Växjö kommun.

Konga kontrakt består idag av tre pastorat:

Tingsryds pastorat bildades 2010 genom sammanläggning av *Tingsås, S Sandsjö, Urshults* och *Almundsryds* pastorat, inalles 7 församlingar, 6 prästtjänster, f.n. 1 diakon. Det täcker Tingsryds kommun.

Lessebo-Hovmantorps pastorat bildades genom sammanläggning av *Lessebo* och *Hovmantorps-Ljuders* pastorat, inalles 4 församlingar, 5 prästtjänster, 1 diakon. Det täcker Lessebo kommun.

Östra Torsås pastorat, 4 församlingar, 2 präster, 1 diakon. Pastoratet kommer 2014 att ingå i Växjö pastorat. Pastoratet ligger i Växjö kommun.

2014 skulle alltså återstå två pastorat i Konga kontrakt.

Vidinge kontrakt består idag av fem pastorat:

Åseda pastorat, 2 församlingar med 2 präster och 1 diakon

Ålghults enförsamlingspastorat, 1 präst (man har nyligen tagit bort en halv komministertjänst)

Lenhovda pastorat, 2 församlingar blir 1 från nyår 2012, 1,5 präst.

Dessa tre pastorat har långt gående samverkan och avser att bilda ett *Uppvidinge* pastorat 2014. Detta pastorat skulle täcka Uppvidinge kommun.

Sjösås pastorat, 2 församlingar (*Drev-Hornaryd* uppgick i *Sjösås* nyåret 2010) med 2 prästtjänster.

Söraby pastorat, 2 församlingar, 3 prästtjänster, 1 diakon.

Sjösås och *Söraby* ligger i Växjö kommun och avses uppgå i det nybildade *Växjö* pastorat vid nyår 2014.

De långt gående förändringsplaner som finns innebär – om ingen kontraktsförändring genomförs – således, i stora drag, att Kinnevald skulle innehålla ett pastorat, Vidinge ett och Konga två pastorat. Det är inte möjligt. De 4 pastorat som bildas skulle däremot kunna tillsammans utgöra en lämplig samverkansenheter. De har idag en gemensam kontraktsprost, som i sin övriga tjänst arbetar på stiftskansliet.

Om det här föreslagna kontraktet inte bildas, måste *Söraby*, *Sjösås* och *Östra Torsås* pastorat föras över till Kinnevalds kontrakt senast vid nyår 2012/2013, beslut senast 30 september 2012.

De *alternativ* som har funnits har varit

1. att Uppvidingepastoraten (det Uppvidinge pastorat som kan bildas 2014) skulle föras till ett kontrakt Stranda-Handbörd - Södra Möre (ett kontrakt Glasriket), något som alla remissinstanser, och i synnerhet de berörda församlingarna, har avvisat som orimligt: Uppvidinge är tydligt orienterat mot Växjö.
2. Ett Värends kontrakt, omfattande också Allbo. Detta hade varit alltför stort, förutom komplikationer som nämns nedan under p. 2.

Kontraktetsnamnet

Alternativet i den diskussion som varit har varit "Östra Värends kontrakt" eller möjligen "Mellersta Värends kontrakt". Varend är folklandsnamnet på den fem häraderna Kinnevald, Konga, Uppvidinge, Norrvidinge och Allbo. Historisk är det östligaste Varend också Algutsboda, Hälleberga, Långasjö (och en del av Vissefjärda).

Det finns emellertid inget "Västra Värends kontrakt", varför det är mer lämpligt att anknyta till länsnamnet, som ju för en gångs skull inte är identiskt med residenstadsens namn, utan (namn på ett slott, som nu fungerar som) ett regionalt namn.

Ett alternativt namn är "Växjö kontrakt".

2. Västra Kronobergs kontrakt

Kontraktet bildas genom sammanläggning av nuvarande Allbo och Sunnerbo kontrakt. Inom området har skett och sker en del strukturförändringar, men större förändringar är möjligen att vänta. Man har haft gemensam kontraktspastor under några år, och samverkan mellan det större Sunnerbo och det något mindre Allbo förefaller fungera väl.

Det föreslagna pastoratet skulle täcka Alvesta, Älmhults, Ljungby och Markaryds kommuner. Det skulle i inledningsskedet bestå av 11 pastorat med 34 församlingar, uppskattningsvis ha 28 prästtjänster och 6 diakoner.

Allbo kontrakt består idag av sju pastorat, de flesta mycket små.

Alvesta pastorat, 1 församling (bildad av 4 tidigare, 2010) med 3 prästtjänster, 1 diakon, är det största i kontraktet.

Moheda pastorat, 3 församlingar, 2 präster.

Skatelövs pastorat, 2 församlingar med i praktiken 1 prästtjänst (en km-tjänst vakant) och 1 diakontjänst

Vislanda pastorat, 2 församlingar med 1,3 prästtjänst (en km-tjänst vakant).

Dessa 4 pastorat täcker Alvesta kommun. Alla utom Alvesta är mycket små. Är det två prästtjänster eller mindre brukar man anse att det är grund för strukturutredning. När förändringar kommer att ske är oklart.

Älmhults enförsamlingspastorat, med 3 präster och 1 diakon torde kunna bli centrum för ett pastorat som omfattar alla övriga församlingar i kommunen, Virestads och Stenbrohults pastorat, liksom även *Göteryds* pastorat i Sunnerbo.

Stenbrohults enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster, den ena vakant.

Virestads pastorat, 2 församlingar, 1 prästtjänst.

I Allbo kontrakt finns tydliga behov av pastoratsförändringar. Det är möjligt att Älmhults pastorat, omfattande alla församlingar i kommunen, kan bildas redan 2014.

Sunnerbo kontrakt består av sju pastorat av varierande storlek.

Ljungby pastorat bildades vid nyår 2010 genom sammanläggning av dåvarande Ljungby pastorat (3 församlingar) och Lidhults pastorat (5 församlingar) och har alltså 8 församlingar; 5 prästtjänster och 2 diakoner.

Berga pastorat med 5 församlingar och 3 prästtjänster

Ryssby pastorat med 3 församlingar och 2 prästtjänster

Södra Ljunga enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster.

Dessa fyra pastorat täcker Ljungby kommun. Här finns behov av att samtala om samverkansformer.

Markaryds pastorat, 1 församling, 2 prästtjänster, 1 diakon.

Traryds pastorat, 2 församlingar, 2 prästtjänster.

Dessa två pastorat täcker Markaryds kommun. Samtal om pastoratssamverkan har initierats.

Göteryds pastorat, 3 församlingar med 2 prästtjänster.

Pastoratet ligger i Älmhults kommun och står därför inför valet att inleda samverkan inom ett Älmhults pastorat.

De strukturförändringar som kan förutses för 2014 gäller möjligen och främst församlingarna inom Älmhults kommun; på sikt kan emellertid församlingarna i Alvesta, Ljungby och Markaryds kommuner komma att beröras av olika strukturförändringar.

Älmhults kommun ligger i båda kontrakten, och om inte kontrakten läggs samman blir det svårt att avgöra till vilket kontrakt ett nybildat Älmhults pastorat skulle föras.

Det pågående samarbetet mellan de två kontrakten, med bl.a. gemensam kontraktsprost, har fått goda vitsord och det förefaller rimligt att de två kontrakten går samman.

Om kontraktssammanläggning inte sker som föreslås, måste en gränsrevision ske 2013 (beslut senast september 2012) för det fall man önskar bilda ett stort Älmhults pastorat 2014.

De *alternativ* som funnits i diskussionen har varit

1. att Allbo ginge in i ett (alltför) stort Värendskontrakt kring Växjö. För detta talar den av och till förda diskussionen om ett samgående mellan Växjö och Alvesta kommuner. Detta är emellertid så vaga resonemang att det inte är rimligt att bygga några slutsatser på dem.

2. Sunnerbo skulle i detta fall ha ingått i ett Finnvedens kontrakt tillsammans med Östbo och Västbo. Detta kontrakt skulle då ligga i två, kanske tre, län – men någon avgörande nackdel skulle detta inte innebära. Ett sådant kontrakt skulle få två centra: Ljungby och Värnamo. Frågan om Älmhult måste i så fall lösas på något sätt.

Kontraktsnamnet

Sunnerbo ingår historiskt inte i Värend utan är södra delen av Finnveden (som också omfattar Östbo och Västbo), det föreslagna kontraktet kan definitivt inte hela Västa Värend. Ett alternativt namn är ”Allbo-Sunnerbo kontrakt”, men eftersom det i öster finns ett Östra Kronobergs kontrakt, föreslås detta kontrakt för parallellitetens skull heta Västra Kronobergs kontrakt.

Ett annat alternativt namn vore ”Ljungby kontrakt”, men Ljungby är inte tillräckligt stort för att ha en obestridd ställning som centralort i kontraktet.

3. Tveta kontrakt

Tveta kontrakt föreslås vara oförändrat, dvs. omfattande 7 pastorat, nästan alla enförsamlingspastorat: de två pastoraten i Jönköpings ”stad” (*Kristina-Ljungarum* och *Sofia-Järstorp*, en tvåpastoratssamfällighet) samt det fem förortspastoraten *Barnarp* (2 församlingar) samt enförsamlingspastoraten *Bankeryd*, *Rogberga-Öggestorp*, *Norrahammar*, *Månsarp*.

Av dessa för Barnarp, Norrahammar och Månsarp vissa samverkanssamtal.

Alla pastoraten ligger i Jönköpings kommun, som dessutom omfattar större delen av Vista kontrakt samt Norra Mo församling i Skara stift.

I kontraktet finns 31 prästjänster, 15 diakontjänster.

Ödestugu församling i Barnarp kan 2014 komma att läggas samman med antingen Barnarp eller Rogberga (församlingssammanläggning).

Alternativ som förekommit i diskussionen:

Det har först diskussion om att skapa ett storkontrakt omfattande hela eller större delen av Jönköpings kommun, dvs. också större delen av Vista kontrakt. Frågan kompliceras av kravet på gemensam huvudman (dvs. en samfällighet) för begravningsverksamheten i kommunen.

I sammanhanget har också nämnts att Byarum-Bondstorps pastorat (Vaggeryds kommun, Östbo kontrakt) skulle kunna tillhöra ett sådant kontrakt – Vaggeryd blir i allt högre grad vänt åt Jönköping. Utredningen föreslår emellertid inte några sådana sammanläggningar.

4. Vista kontrakt

Vista kontrakt föreslås tills vidare vara oförändrat. Här finns 7 pastorat, nästan alla enförsamlingspastorat: *Gränna* (2 församlingar), *Skärstad-Ölmstad* (sammanlagd nyåret 2010), *Lekeryd, Hakarp, Huskvarna* (Huskvarna och Hakarp är en tvåpastoratssamfällighet), *Nässjö, Barkeryd-Forserum* (sammanlagd nyåret 2010).

En samverkan i administrativa och tekniska frågor mellan de fyra förstnämnda pastoraten har nyligen initierats.

Nässjö och Barkeryd-Forserum ligger i Nässjö kommun, alla de andra pastoraten i Jönköpings kommun.

De två största församlingarna är Huskvarna, som bebyggelsemässigt är en del stadsregionen Jönköping, och Nässjö. Före 1962 var det så att Nässjö, Barkeryd-Forserum, Huskvarna, Hakarp och Lekeryd tillhörde Tvetas kontrakt, men för att få kontraktet mer jämnstora lades dessa församlingar till Vista.

I kontraktet finns 16,5 prästtjänster (1 av dessa ifrågasatt), 5 diakontjänster

Framtida förändringar:

En strukturutredning kommer att initieras om samverkan mellan Nässjö, Barkeryd-Forserum och Norra Sandsjö (från Njudung). Den kontraktsförändring som detta kan komma att innebära kan utredas och genomföras i ett senare skede när denna strukturförändring är tydligare; i dagsläget kan kontraktet vara oförändrat.

Alternativ:

Observera ovan under Tvetas diskussionen om en sammanläggning av de två kontraktet Tvetas och Vista.

5. Östbo-Västbo kontrakt

Kontraktet bildas genom en sammanläggning av nuvarande Östbo och Västbo kontrakt. Under vintern 2010-2011 har initierats utredningar som innebär omfattande samverkan mellan eller sammanläggningar av de idag 16 pastoraten.

De två kontraktet har samverkan sedan några år; till en början fanns två kontraktsprostar som samverkade med varandra. Sedan den ene fått annan tjänst har man nu gemensam kontraktsprost. Samverkan förefaller fungera väl.

Det föreslagna kontraktet skulle täcka Värnamo, Vaggeryds, Gislaveds (utom Norra Hestra pastorat) och Gnosjö kommuner; dessutom skulle en del av Hylte kommun tills vidare ingå. Kontraktet skulle omfatta vad som idag är 16 pastorat, men som 2010 skulle kunna vara 5 pastorat. Det skulle ha som mest 33 församlingar, med uppskattningsvis 40 präster och 11 diakoner.

Östbo kontrakt omfattar 5 pastorat och ligger i Värnamo och Vaggeryds kommuner. Värnamo kommun innefattar också en del av Västbo kontrakt – Forsheda och större delen av Bredaryds pastorat.

Värnamo pastorat omfattar 3 församlingar, 7 prästtjänster, 3 diakontjänster.

Rydaholms enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster.

Voxtorps pastorat, 3 församlingar, 2 prästtjänster

Dessa tre pastorat ligger i Värnamo kommun. Tillsammans med Forsheda (som avser att 2012 bli ett enförsamlingspastorat) och (större delen av) Bredaryds pastorat kan här bildas ett Värnamo pastorat.

Byarum-Bondstorps pastorat, 2 församlingar, 3 prästtjänster, 1 diakon.

Tofteryds pastorat, 3 församlingar (planer finns på församlingssammanläggning 2014), 2 prästtjänster, 1 diakon.

I Östbo finns samtal om samverkan, som kan leda till pastoratssammanläggning, antingen så att man bildar ett Värnamo och ett Vaggeryds (namnfrågan oklar) pastorat – i båda fallen omfattande församlingarna i resp. kommun – eller så att tillsammans kan bilda ett Värnamo pastorat. Detta skulle kunna ske från 2014.

Västbo kontrakt omfattar inte mindre än 11 pastorat. Fördelning på kommuner: Värnamo kommun: 2 pastorat (varav dock en del i Gnosjö kommun). Gislaveds kommun: 5 pastorat (plus Norra Hestra pastorat i Skara stift). Gnosjö kommun: 2 pastorat (plus en del av Bredaryds pastorat). Hylte kommun: 2 pastorat.

Forsheda pastorat, 5 församlingar (som 2012 går samman till 1), 2 prästtjänster. Tillhör Värnamo kommun, och går rimligen upp i ett nybildat stort Värnamo pastorat 2014.

Bredaryds pastorat, 2 församlingar, 2 prästtjänster. Bredaryds och en del av Kulltorps församling tillhör Värnamo kommun och går rimligen upp i ett Värnamo storpastorat, om detta bildas, medan större delen av Kulltorp (inkl kyrkan – allt detta ligger i Gnosjö kommun) läggs till Gnosjö.

Gislaveds pastorat, 3 församlingar, 4 prästtjänster, 2 diakoner.

Reftele pastorat, 3 församlingar, 2 prästtjänster. Församlingsstrukturen ifrågasatt.

*Anderstorp*s enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster.

Burseryds pastorat, 3 församlingar, 2 prästtjänster (varav 1 vakant), 1 diakon. Församlingssammanläggning ifrågasatt.

Villstad enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster, 1 diakon.

Dessa fem pastorat täcker Gislaveds kommun, med undantaget att Norra Hestra pastorat i Skara stift också ligger i kommunen. Norra Hestra är låt oss kalla det intresserad observatör i de samtal om samverkan som nu sker mellan församlingarna i Västbo.

Gnosjö enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster, 1 diakon.

Kävsjö pastorat, 3 församlingar, 2 prästtjänster.

Dessa två pastorat utgör (tillsammans med en del av Kulltorps församling) Gnosjö kommun.

Färgaryds pastorat, 2 församlingar, 2 prästtjänster, 1 diakon

Långaryds pastorat, 2 församlingar (före 2010 var det 3 församlingar), 2 prästtjänster.

Dessa pastorat ligger i Hylte kommun, till vilken också hör Torups pastorat i Göteborgs stift. Kyrkostyrelsen utreder och föreslår att Färgaryds och Långaryds pastorat överförs till Göteborgs stift 2014. Utredningen är f.n. (januari 2011) föremål för remissbehandling.

De strukturutredningar som nu initieras kan möjligen tänkas mynna ut i en organisation med 4 eller 5 pastorat:

Pastoraten inom Värnamo kommun (Värnamo, Rydaholm, Voxtorp samt Forsheda och Bredaryd – med undantag för en del av Kulltorp) kunde bilda ett pastorat.

Pastoraten inom Vaggeryds kommun (Byarum-Bondstorp, Tofteryd) kunde bilda ett pastorat, eller möjligen gå in i Värnamo pastorat.

Pastoraten i Gislaveds och Gnosjö kommuner (Gnosjö, Kävsjö, Gislaved, Reftele, Anderstorp, Burseryd, Villstad, kanske också Norra Hestra) skulle kunna bilda ett gemensamt pastorat.

Pastoraten i Hylte kommun (Färgaryd, Långaryd) kan antingen bilda ett eget pastorat tillsammans med Torup, eller möjligen gå med i ett Gislaveds pastorat – det senare under förutsättning att man inte överförs till Göteborgs stift.

Alternativ som förekommit m.m.

Ett stort Finnvedens kontrakt med Östbo, Västbo och Sunnerbo, diskuteras ovan under Västra Kronoberg.

Om **inte** ett kontrakt Östbo-Västbo bildas, måste Forsheda och Bredaryd överföras till Östbo senast nyår 2013 (beslut senast i september 2012), detta för att möjliggöra det tänkta bildandet av ett Värnamo pastorat. Ett särskilt problem är därvid delningen av Kulltorps församling. Klara regler saknas i kyrkoordningen för hur detta påverkar kontraktstillhörigheten – kontraktsindelningen och indelningen i församlingar och pastorat kan inte ändras samtidigt (p.g.a. valkretsindelningen) om församlingsindelningen ändras vid mandatskifte. Den möjlighet som föreligger förefaller vara att just församlingsregleringen av Kulltorp i så fall sker redan från nyår 2013.

Om pastoraten Färgaryd och Långaryd förs över till Göteborgs stift lämnar de naturligtvis det kontrakt i Växjö stift som de tillhör. F.n. finns emellertid inte skäl att vidta åtgärder som förutsätter att de lämnar stiftet. – Kyrkostyrelsens förslag till ändrad stiftstillhörighet beaktar inte frågan om kontraktstillhörighet (liksom inte pastoratsindelningsfrågan). Kyrkoordningen har inget klart regelsystem för detta; regeln att kontraktsgänser inte får ändras valår förutsätter att man tillhör det ”kommande” kontraktet redan *under* det år då valkretsindelningen och valet sker. *Inom* stiftet beslutar stiftsfullmäktige om valkretsindelningen; kyrkostyrelsen kan besluta om en indelning som avviker från kontraktindelningen. Stiftstillhörighet förutsätter att man tillhör ett av stiftets kontrakt. Vid ett första påseende innebär detta att en förändring av stiftstillhörighet inte heller kan ske under ett år då kyrkoval sker. Detta skulle innebära att den aktuella förändringen av stiftsgänsen måste ske nyår antingen 2012/2013 eller 2014/2015. Saken måste utredas ytterligare.

Kontraktets namn

Finnveden, som nämnts som alternativt namn på kontraktet, innefattar också Sunnerbo, och är därför inte lämpligt.

6. Njudungs kontrakt

Kontraktet bildas genom sammanläggning av Östra Njudungs kontrakt och Västra Njudungs kontrakt. De två kontrakten har haft gemensam prost under flera år, och när sammanläggningen nu sker kommer förmodligen många att bli förvånade – många tror att kontraktet varit enat sedan länge.

Kontraktet skulle 2014 omfatta 6 pastorat med 16 församlingar, uppskattningsvis 18 prästtjänster och 3 diakoner.

Östra Njudungs kontrakt omfattar idag 4 pastorat. Kontraktet täcker Vetlanda kommun.

Vetlanda pastorat, 4 församlingar, 4 prästtjänster, 2 diakoner.

Bäckседа-Korsberga pastorat, 3 församlingar, 3 prästtjänster

Alseda enförsamlingspastorat (bildat 2010, tidigare 5 församlingar), 2 prästtjänster

Lannaskede enförsamlingspastorat (bildat 2010, tidigare 5 församlingar), 2 prästtjänster

Västra Njudungs kontrakt omfattar endast 2 pastorat. Kontraktet täcker Sävsjö kommun och en del av Nässjö kommun.

Sävsjö pastorat, 5 församlingar (varav Sävsjö 2010 utökades genom sammanläggning med två små församlingar), 5 prästtjänster (varav 1 ifrågasatt), 1 diakon. Pastoratet täcker hela Sävsjö kommun. Ytterligare församlingssammanläggningar ifrågasatta.

Norra Sandsjö pastorat, 4 församlingar, 3 prästtjänster (neddragning till 2). Församlingssammanläggningar till 2 församlingar ifrågasatt.

Alternativ som diskuterats

2011 initieras en diskussion om samverkan mellan de pastorat som ligger i Nässjö kommun, de delar som tillhör Växjö stift: nuvarande Nässjö, Barkeryd-Forsersums och Norra Sandsjö pastorat. Om detta innebär pastoratssammanläggning väcks frågan om kontraktstillhörighet. Det är rimligt att man då bildar ett kontrakt omfattande församlingarna inom Vetlanda, Sävsjö och Nässjö kommuner (dvs. att Nässjö och Barkeryd-Forsersum överförs till Njudungskontraktet). Eftersom föreliggande förslag endast berör en sedan länge i praktiken verkande sammanläggning av de båda Njudungskontrakten, och ett t.v. oförändrat Vista kontrakt, kan bildandet av ett utvidgat Njudungs kontrakt (”Högländskontraktet”?) anstå tills det klarnar med pastoratsregleringen kring Nässjö. Om samverkan i Nässjö kommun sker som en pastoratssammanläggning 2014, måste kontraktet regleras 2013, med beslut senast september 2012.

Till detta komplex hör också Norra Solberga pastorat i Linköpings stift; det finns emellertid inget intresse för samverkan däriifrån.

Kontraktets namn

Namnet "Njudungs kontrakt" är idag självklart; svårare blir det om kontraktet utvidgas med stiftets delar av Nässjö kommun. I det förra remissförvarandet fanns för detta fall alterantivet "Höglandets kontrakt", men Höglandet ansågs inte vara en tillräckligt beständig regionbeteckning. Eftersom man inte fann något riktigt bra alternativ, stannade man för Njudung även för det utvidgade kontrakt som man då skisserade. Denna fråga behöver inte lösas just nu.

7. Kalmar-Ölands kontrakt

Kontraktet bildas genom sammanläggning av Norra Möre kontrakt och Ölands kontrakt, samt från Södra Möre kontrakt Torsås och Söderåkra pastorat. Norra Möre och Öland har sedan några år en gemensam kontraktsprost.

Kontraktet skulle 2014 omfatta 8 pastorat. Antalet ingående församlingar 2014 är svårt att säga – idag är det 29, men det kan 2014 minska till 19. Kontraktet skulle uppskattningsvis ha kring 40 prästtjänster och 12 diakoner.

Norra Möre kontrakt omfattar idag 5 pastorat. Kontraktet täcker Kalmar kommun.

Kalmar pastorat, 5 församlingar (sammanläggning av församlingarna är ifrågasatt), 13 prästtjänster, 7 diakoner. Lokal utredning om antalet tjänster pågår.

Dörby pastorat, 2 församlingar, 3 prästtjänster, 1 diakon.

Ryssby pastorat, 2 församlingar, 2 prästtjänster.

Förlösa-Kläckeberga enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster (en tredje prästtjänst inte tillsatt)

Södermöre pastorat, bildat 2010, 4 församlingar (3 av dess bildade 2010 genom sammanläggning två och två av tidigare 6 församlingar), 5 prästtjänster, 1 diakon.

3 av de nuvarande församlingarna i Södermöre lades 2008 från Södra Möre kontrakt till Norra Möre kontrakt, inför pastoratssammanläggningen 2010.

Ölands kontrakt omfattar idag 2 pastorat, täckande var sin av Ölands kommuner.

Norra Ölands pastorat, 6 församlingar, 7 prästtjänster, 1 diakon. Församlingsindelningen diskuteras. Pastoratet täcker Borgholms kommun.

Södra Ölands pastorat, bildat 2010 genom sammanläggning av 4 pastorat, sedan några år sammanhörande i en samfällighet. 8 församlingar, 7 prästtjänster (+ en stiftstjänst), 2 diakoner. Pastoratet täcker Mörbylånga kommun. Det finns intresse av att till 2014 lägga samman de 7 församlingarna till 1 församling.

Från **Södra Möre** kontrakt förslås att Torsås pastorat och Söderåkra pastorat tillförs Kalmar-Ölands kontrakt. Församlingarna täcker Torsås kommun.

Torsås pastorat, 2 församlingar, 2 prästtjänster, 1 diakon.

Söderåkra enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster (minskning ifrågasatt).

Samtal initieras om en samverkan mellan de två pastoraten i Torsås kommun.

Alternativ i diskussionen:

I de tidigare utredningarna var det enda realistiska alternativet ett ännu större kontrakt omfattande hela Kalmarlänssdelen av stiftet, dvs. både Möre, Stranda-Handbörd och Öland – ett mycket stort kontrakt, motsvarande det gamla Kalmarstiftet. I detta fall skulle namnet "Kalmar kontrakt" vara möjligt.

Torsås och Söderåkra tillhör nu Södra Möre kontrakt, som föreslås läggas samman med Stranda och Handbörds kontrakt. Skulle Torsås och Söderåkra fortsätta tillhöra detta kontrakt skulle det innebära att man hade 12 mils resa till samlingar som kunde förläggas i Oskarshamn, och då större delen av vägen färdades genom Kalmar-Ölands kontrakt. Torsås

kommun är samhällsmässigt orienterad åt Karlskrona och Kalmar; det är naturligt att man hör samman med Kalmar också i kyrkligt avseende.

Kontraktets namn:

Det alternativa förslag för ett liknande kontrakt som förekommit är "Kalmarsunds kontrakt", vilket inte riktigt stämmer (kontraktet ligger ju på landbacken, och sundet finns också utanför Oskarshamn).

Ett namn som bygger på en ort (Kalmar – dock är det ju också kommunnamn) plus ett område/landskap (Öland) blir en konstig sammansättning, men att hitta ett alternativt områdesnamn på fastlandsdelen är mycket svårt. Det traditionella namnet Möre är svårt att använda, även om med förslaget själva "ur-Möre", dvs kustsocknarna söder om Kalmar, ligger i kontraktet. Här är områdesnamnet Södermöre etablerat, kommunalt och sedan 2010 också kyrkligt. Möjligen kunde man göra nykonstruktionen Östra Möre – Öland, men det blir också språkligt en klumpig konstruktion, med tre ord.

Utredaren föreslår därför dubbelnamnet Kalmar-Ölands kontrakt, i brist på bättre.

8. Stranda-Möre kontrakt

Kontraktet bildas genom sammanläggning av nuvarande något mindre Stranda-Handbörds kontrakt och något större Södra Möre kontrakt, undantaget Torsås och Söderåkra pastorat. De båda kontrakten har sedan några år gemensam kontraktsprost.

Kontraktet skulle 2014 omfatta 7 pastorat med 23 församlingar och uppskattningsvis 33 präster och 6 diakoner.

Stranda-Handbörds kontrakt omfattar idag 5 pastorat. Kontraktet täcker större delen av Oskarshamns kommun, samt Högsby och Mönsterås kommuner.

Oskarshamns enförsamlingspastorat, 5 präster, 2 diakoner.

Döderhults enförsamlingspastorat (bildat 2010 genom sammanläggning av Döderhults och Kristdala pastorat och församlingar – det senare från Linköpings stift), 4 prästtjänster

Dessa två församlingar omfattar Oskarshamns kommun, med undantag av Misterhults församling i Linköpings stift.

Mönsterås-Fliseryds pastorat, 2 församlingar, 3 prästtjänster

Ålems enförsamlingspastorat, 2 prästtjänster

Dessa två församlingar täcker Mönsterås kommun.

Högsby pastorat, 4 församlingar (församlingssammanläggning ifrågasatt), 3 prästtjänster, 1 diakon. Pastoratet täcker Högsby kommun.

Södra Möre kontrakt omfattar idag 4 pastorat och täcker Nybro, Emmaboda och Torsås kommuner.

Nybro pastorat (bildat 2010 genom sammanläggning av 3 pastorat), 8 församlingar, 8 prästtjänster, 5 diakoner. Pastoratet täcker Nybro kommun.

Emmaboda pastorat (bildat 2010 genom sammanläggning av 3 pastorat), 4 församlingar, 5 prästtjänster.

Pastoratet täcker Emmaboda kommun.

Torsås och *Söderåkra* pastorat föreslås läggas till Kalmar-Ölands kontrakt, se ovan.

Denna konstruktion av kontraktet ser möjligen oformlig ut på kartan, men har visat sig till nöds kunna fungera, trots stora avstånd. De pastoratssammanläggningar som genomförts och som möjligen kan förverkligas 2014 för Torsås-Söderåkras del, skulle innebära att nuvarande Södra Möre kontrakt kom att omfatta bara tre pastorat. Strukturförändringarna i Stranda-Handbörd är ännu inte så långtgående, men kontraktet erfars ändå som i sin nuvarande form för litet för de uppgifter som kontraktsprosten har.

Alternativ i diskussionen:

Ett kontrakt omfattande hela Kalmarlänsdelen av stiftet diskuteras ovan under "Kalmar-Ölands kontrakt", liksom alternativet att Torsås och Söderåkra pastorat stannar i gemenskapen med Emmaboda och Nybro.

Kontraktsnamnet

Att finna ett lämpligt namn på detta kontrakt är det svåraste i hela utredningen. De häradsnamn som är aktuella är Stranda och Handbörd, samt av Möre de västra, sent bebyggda delarna, vidare ingår Långasjö från Konga samt Hälleberga och Algutsboda från Uppvidinge. Det finns ingen dominerande stad i området som människor kan identifiera sig utifrån, och ingen annan gemensam geografisk beteckning som är möjlig.

Det enda möjliga blir därmed ett dubbelnamn, och de som är möjliga bygger antingen på häradsnamnen (som huvudförslaget) eller på städerna Oskarshamn och Nybro. Namnet "Nybro-Oskarshamns kontrakt" blir ganska långt, det föreslagna "Stranda-Möre kontrakt" är mer lättuttalat, men naturligtvis geografiskt inte helt korrekt. Det anknyter dock bättre till region än till ort.

F. Förslag till beslut om kontraktsindelning

Stiftsstyrelsen föreslås besluta

att Kinnevalds kontrakt, Konga kontrakt och Vidinge kontrakt skall läggas samman till ett kontrakt, benämnt Östra Kronobergs kontrakt,

att Allbo kontrakt och Sunnerbo kontrakt skall läggas samman till ett kontrakt, benämnt Västra Kronobergs kontrakt,

att Östbo kontrakt och Västbo kontrakt skall läggas samman till ett kontrakt, benämnt Östbo-Västbo kontrakt,

att Västra Njudungs kontrakt och Östra Njudungs kontrakt skall läggas samman till ett kontrakt, benämnt Njudungs kontrakt,

att Norra Möre kontrakt och Ölands kontrakt, samt Torsås och Söderåkra pastorat av Södra Möre kontrakt, skall läggas samman till ett kontrakt, benämnt Kalmar-Ölands kontrakt,

att Stranda-Handbörds kontrakt och Södra Möre kontrakt, undantaget Torsås och Söderåkra pastorat, skall läggas samman till ett kontrakt, benämnt Stranda-Möre kontrakt,

samt

att dessa förändringar skall träda i kraft den 1 januari 2012.

G. Formella frågor om genomförandet

1. Kyrkorättslig reglering

Ändring i kontraktsindelningen **regleras** i kyrkoordningen 37:40-43.

Stiftsstyrelsen, som skall verka för en ändamålsenlig kontraktsindelning, beslutar om indelningen (KO 37:41-42). Stiftsstyrelsen beslutar när ändringen träder i kraft; den kan dock inte ändras under ett år då det är kyrkoval (KO 37:40, 43). Skälet är att kontraktsindelningen är grund för valkretsindelningen. Ändringen kan alltså träda i kraft *senast* nyårsnatten 2012/2013. Stiftsstyrelsen skall fatta beslut om ändringen senast 3 månader före ikraftträdandet (KO 37:43), dvs *senast* den 30 september 2012.

Det finns emellertid all anledning att så snart som det är lämpligt skapa en mer varaktig kontraktsindelning. Förslaget är därför att stiftsstyrelsen senast 30 september 2011 beslutar om en indelning att gälla från den 1 januari 2012.

De två strukturfrågor där läget ännu är oklart och som kan förorsaka förändringar i den indelning som föreslås gälla från 2012, kan inte ske förrän tidigast 2014 och berör områden som i praktiken blir oberörda av den här föreslagna förändringen 2012. Ingen församling ska behöva uppleva två tätt på varandra följande kontraktsförändringar genom ett Växjö stiftsstyrelses beslut. De två strukturärendena är

- * Förändringarna i Nässjö kommun: Vista och Njudung är 2012 i praktiken orörda.
- * Förändringarna i Hylte kommun: Vad på Växjö stift ankommer är inga förändringar planerade.

2. Tidsplan

En tidsplan vad gäller de här föreslagna förändringarna kan se ut på följande sätt:

9 februari 2011: Förslaget behandlas i strukturutskottet (stiftsstyrelsens beredningsorgan i strukturfrågor)

2 mars 2011: Förslaget behandlas i stiftsstyrelsen

mars 2011: Förslaget går ut för remissbehandling

1 juni 2011: Remisstiden går ut

sommaren 2011: Remissammanställning sker

5 september 2011: Förslag till beslut i strukturutskottet

20 september 2011: Slutligt beslut i stiftsstyrelsen. Detta beslut kan inte överklagas.

Därefter kan biskopen genomföra hörande av kontraktisterna inför sitt beslut om utnämning av kontraktsprostar.

1 januari 2012: Ikraftträdande.

3. Remissförfarande

Berörda församlingar, samfälligheter, kyrkoherdar, kontraktsprostar samt domkapitlet skall ges tillfälle att yttra sig (KO 37:42); detta sker genom remissförfarandet. Det blir således med nödvändighet ett omfattande remissförfarande. För församlingarnas del är det kyrkoråden som skall svara, för samfälligheterna är det kyrkonämnderna. Pastorat i flerpastoratssamfälligheter får anses ha svarat genom kyrkoherdens yttrande.

Församlingarna Nässjö och Barkeryd-Forsrum berörs indirekt av utredningen och bör ha möjlighet att yttra sig.

Lämpligen får alla kontraktsprostar yttra sig, även om inte alla direkt berörs. Prostmötet har informellt diskuterat förslaget i januari 2011, och torde inte behöva avge något remissyttrande.

I *lokala* strukturärenden skall församlingar och samfälligheter i allmänhet MBL-förhandla innan yttrandet avges. Detta torde inte vara nödvändigt med yttrandet över denna utredning: kontraktsprostarna är stiftsanställda och stiftet gör nödvändiga förhandlingar. Något föregripande samrådsförfarande som vid församlingssammanläggning behövs inte heller. För att få synpunkter på namnfrågorna bör språk- och folkminnesinstitutet beredas tillfälle att yttra sig.

Det skall vara möjligt att besvara remissen genom att fylla i ett frågeformulär – detta för att sammanställningen av yttrandena skall gå smidigt.

H. Förslag till beslut om remissförfarande

Stiftsstyrelsen föreslås besluta

att sända förslaget till ändringar i kontraktsindelning med begäran om yttrande enligt följande:

Kyrkoråden i följande församlingar

Växjö domkyrkoförsamling, Hemmesjö med Tegnaby, Furuby

Teleborg, Vederslöv-Dänningelanda, Tävelsås, Kalsvik

Skogslyckan

Växjö Maria

Öjaby, Ör-Ormesberga, Bergunda, Öja, Aneboda-Asa-Berg

Skatelöv, Västra Torsås

Virestad, Härlunda

Moheda, Slätthög, Mistelås

Alvesta

Vislanda, Blädinge

Stenbrohult

Älmhult

Göteryd, Pjätteryd, Hallaryd

Traryd, Hinneryd

Markaryd

Berga, Vittaryd, Dörarp, Bolmsö, Tannåker

Ryssby, Tutaryd, Agunnaryd

Södra Ljunga

**Ljungby (Sunnerbo), Ljungby Maria, Angelstad, Lidhult, Odensjö, Vrå, Annerstad,
Torpa**

Tingsås, Väckelsång, Almundsryd, Urshult, Södra Sandsjö, Linneryd, Älmeboda

Östra Torsås, Nöbbele, Jät, Uråsa

Lessebo, Ekeberga, Hovmantorp, Ljuder

Åseda, Nottebäck

Älghult

Lenhovda, Herråkra

Sjösås, Dädesjö

Söraby Tolg och Tjureda, Gårdsby

Rydaholm

Voxtorp, Gällaryd, Tännö

Värnamo, Fryele, Nydala

Tofteryd, Åker, Hagshult
Byarum-Bondstorp, Svenarum
Forsheda, Torskinge, Kärda, Hånger, Dannäs
Gislaved, Våthult, Bosebo
Reftele, Ås, Kållerstad
Anderstorp
Kävsjö, Åsenhöga, Källeryd
Gnosjö
Bredaryd, Kulltorp
Långaryd, Unnaryd
Färgaryd, Femsjö
Burseryd, Södra Hestra, Gryteryd
Villstad
Norra Sandsjö, Bringetofta, Malmbäck, Almesåkra
Sävsjö, Vrigstad-Hylletofta, Stockaryd, Hultsjö, Hjälmseryd
Alseda
Bäckседа, Korsberga, Nye Näshult och Stenberga
Vetlanda, Näsby, Björkö, Nävelsjö
Lannaskede
Kalmar domkyrkoförsamling, Kalmar S:t Johannes, Heliga korset, S:ta Birgitta, Två
systrar

Dörby, Hossmo
Ryssby, Åby
Förlösa-Kläckeberga
Ljungby (N Møre), Arby-Hagby, Halltorp-Voxtorp, Karlslunda-Mortorp
Söderåkra
Torsås, Gullabo
Emmaboda, Långasjö, Vissefjärda, Algutsboda
Nybro-S:t Sigfrid, Madesjö, Örsjö, Oskar, Hälleberga, Bäckebo, Kråksmåla, Kristvalla
Ålem
Mönsterås, Fliseryd
Döderhult
Oskarshamn
Högsby, Långemåla, Fågelfors, Fagerhult
Nordöland, Köpingsvik, Föra-Alböke-Löt, Borgholm, Gärdslösa Långlöt och Runsten,
Räpplinge-Högsrum
Toroslunda, Glömminge, Algutsrum, Norra Möckleby Sandby och Gårdby, Mörbylånga-
Kastlösa, Hulterstad-Stenäsa, Resmo-Vickleby, Sydöland

Kyrkoherdarna i följande pastorat

Växjö domkyrkoförsamling, Teleborg, Skogslyckan, Växjö Maria, Öjaby
Skatelöv, Virestad, Moheda, Alvesta, Vislanda, Stenbrohult, Älmhult
Göteryd, Traryd, Markaryd, Berga, Ryssby, Södra Ljunga, Ljungby (Sunnerbo)
Tingsryd, Östra Torsås, Lessebo-Hovmantorp
Åseda, Älgshult, Lenhovda, Sjösås, Söraby
Rydaholm, Voxtorp, Värnamo, Tofteryd, Byarum-Bondstorp
Forsheda, Gislaved, Reftele, Anderstorp, Kävsjö, Gnosjö, Bredaryd, Långaryd,
Färgaryd, Burseryd, Villstad
Norra Sandsjö, Sävsjö, Alseda, Bäckседа-Korsberga, Vetlanda, Lannaskede
Kalmar, Dörby, Ryssby, Förlösa-Kläckeberga, Södermöre

Söderåkra, Torsås, Emmaboda, Nybro
Ålem, Mönsterås, Döderhult, Oskarshamn, Högsby
Norra Öland, Södra Öland

Kyrkonämnderna i följande kyrkliga samfälligheter:

Växjö

Skatelöv, Virestad-Härlunda, Moheda, Vislanda-Blädinge,
Göteryd, Traryd-Hinneryd, Berga, Ryssby, Ljungby (Sunnerbo)

Tingsryd, Östra Torsås, Lessebo-Hovmantorp

Åseda-Nottebäck, Lenhovda-Herråkra, Sjösås, Söraby

Voxtorp, Värnamo, Tofteryd, Byarum

Forsheda, Gislaved, Reftete, Kävsjö, Bredaryd, Långaryd, Färgaryd-Femsjö, Burseryd,

Norra Sandsjö, Sävsjö, Bäckseda-Korsberga, Vetlanda

Kalmar, Dörby-Hossmo, Ryssby-Åby, Södermöre

Torsås, Emmaboda, Nybro

Mönsterås-Fliseryd, Högsby

Norra Öland, Södra Öland

Kontraktsprosten i kontrakten Kinnevald, Konga och Vidinge

Kontraktsprosten i kontrakten Allbo och Sunnerbo

Kontraktsprosten i kontrakten Östbo och Västbo

Kontraktsprosten i kontrakten Östra Njudung och Västra Njudung

Kontraktsprosten i kontrakten Norra Möre och Öland

Kontraktsprosten i kontrakten Stranda-Handbörd och Södra Möre

Växjö domkapitel

att bereda följande instanser möjlighet att yttra sig:

Språk- och folkminnesinstitutet

Kontraktsprosten i Tveta kontrakt

Kontraktsprosten i Vista kontrakt

Kyrkoråden, kyrkonämnderna och kyrkoherdarna i församlingarna, pastoraten och samfälligheterna i Tveta kontrakt och Vista kontrakt

att remissyttrandena skall vara inkomna till stiftsstyrelsen senast den 1 juni 2011.

I. Avslutning

En digital version av utredningen, liksom av remissunderlaget, kommer att ligga på stiftets hemsida, svenskakyrkan.se/vaxjostift - Information för dig som är förtroendevald ... - Strukturarbete.

Frågor om utredningen och remissförfarandet kan ställas till stiftskansliets utredare, undertecknad stiftsadjunkt Peter Bexell, 0470-77 38 61 peter.bexell@svenskakyrkan.se.

Remissyttranden lämnas senast den 1 juni 2011 till Stiftskansliet, Box 527, 351 06 Växjö. Märk gärna kuvertet "Kontraktsutredningen".

Enligt uppdrag

Peter Bexell
stiftsadjunkt

Bilaga: Karta över den föreslagna kontraktsindelningen

FÖRSLAG
 "ÄNDRINGAR 1 JAN 2012 I
 KONTRAKTSINDELNINGEN"

